

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
ÖNLİSANS VE LİSANS PROGRAMLARI
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ESASLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve Kapsam

Madde 1 - (1) Bu Yönerge, Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Veteriner Fakültesi ve Dilek Sabancı Devlet Konservatuarı dışında kalan fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullardaki sınavlar ile ders başarılarına yönelik ölçme ve değerlendirmeye ilişkin kurallar ve bunların uygulama usul ve esaslarına ilişkin hükümleri içermektedir.

Dayanak

Madde 2 - (1) Bu esaslar, 13/01/2016 tarih ve 29592 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Selçuk Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin, 2/11/2016 tarih ve 29876 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak değiştirilen 13. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 - (1) Bu Yönergede geçen tanımlar;

- a) Birim : Yönergenin birinci maddesinde belirtilen Selçuk Üniversitesine bağlı fakülteler, yüksekokullar ve meslek yüksekokullarını,
- b) Kurul : Fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokulu kurulunu,
- c) Program : Diploma Programını,
- ç) Rektör : Selçuk Üniversitesi Rektörünü,
- d) Senato : Selçuk Üniversitesi Senatosunu,
- e) Üniversite : Selçuk Üniversitesini,
- f) Yönetmelik : Selçuk Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğini tanımlar.

Kısaltmalar

Madde 4 - (1) Bu yönergede geçen kısaltmalar;

- a) BDKNAS : Bağlı Değerlendirmeye Katma Notu Alt Sınırını,
- b) BDS : Bağlı Değerlendirme Sistemini,
- c) F/BSKY : Final/Bütünleme Sınavına Katkı Yüzdesini,
- ç) F/BSP : Final/Bütünleme Sınavı Puanını,
- d) F/BSPAS : Final/Bütünleme Sınavı Puanı Alt Sınırını,
- e) HBN : Ham Başarı Notunu,
- f) HBNO : Ham Başarı Notu Ortalamasını,
- g) MDS : Mutlak Değerlendirme Sistemini,
- h) YY/YİEKY : Yarıyıl/Yıl İçi Etkinlik Katkı Yüzdesini,
- i) YY/YİEP : Yarıyıl/Yıl İçi Etkinlik Puanını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ölçme İşlemi, Sınav Puanının ve Ham Başarı Notunun Belirlenmesi

Ölçme İşlemi

Madde 5 - (1) Bir programda okutulan derste, öğrencilerin o derste hedeflenen yeterlilik/yeterlilikleri kazanıp kazanmadığı, o dersi veren öğretim elemanı/elemanlarının, Yönetmeliğin 11. maddesinde belirtilen sınav/sınavları yapmaları ve varsa öğrencilerin yarıyıl/yıl içi etkinliklerini de dikkate almaları ile belirlenir.

(2) Bu sınavlarda esas, öğretim elemanının, verdiği ders için belirlenen yeterliliği/yeterlilikleri öğrencilerin kazanıp kazanmadığını ölçmesidir. Öğretim elemanı bu yeterliliği yarıyıl/yıl içi ve/veya yarıyıl sonu/yılsonunda yapacağı sınav/sınavlar ile yarıyıl/yıl içerisinde öğrencilere vereceği ödev, seminer, uygulama, proje, laboratuvar vb. etkinliklerle ölçer.

(3) Sınavlar; Yazılı Yoklamalar, Sözlü Sınavlar, Test Sınavları vb. ölçme türlerinden biri ile veya karma olarak yapılabilir. Ölçmenin sağlıklı ve etkin bir şekilde yapılabilmesi için sınavlarda mümkün olduğu kadar çok soru sorulmalıdır. Bu çerçevede yazılı yoklamalarda 5 (beş)'ten az, test sınavlarında 25 (yirmi beş)'ten az soru sorulamaz. Sözlü Sınavlarda ise her bir öğrenciye sorulan sorular ve öğrencinin bu sorulara verdiği cevaplar kısaca not edilir, sesli veya görsel araçlarla kayıt altına alınır ve öğrencinin performansı değerlendirilerek hangi puanın takdir edildiği belirtilir.

(4) Sorular derste anlatılan konulara dağıtılarak hazırlanır. Bir dersin sınavında sorulan sorular, o dersin “**Ders Öğrenim Çıktıları**” ile ilişkili olmalıdır. Sorular; çok kolay, kolay, orta, zor ve çok zor kategorilerinde düzenlenmeli ve öğrenciler arasındaki beceri ve çalışma farklılıklarını ortaya çıkarabilmelidir.

(5) Öğretim elemanı sınavlarda sorduğu soruların puan değerlerini soru kağıdında belirtmek zorundadır. Yazılı yoklama olarak yapılan sınavlarda sorulan soruların herhangi birinin değeri 30 puanı aşamaz. Test sınavlarında ise her bir sorunun puanı eşit olmalıdır.

(6) Sınav yapan öğretim elemanı, sınav tarihinden itibaren en geç 15 gün içerisinde sınav kağıtlarını kapalı bir poşet içerisinde Bölüm Başkanlıklarına teslim eder. Ayrıca, sınavda sorulan soruların bir örneği, cevap anahtarı ve sınavda sorulan soruların ders öğrenim çıktıları ile olan ilişkisi ve her bir sorunun ders başarı ortalaması ve dersin genel ortalaması ile ilgili değerlendirmesi yapılır. Varsa, herhangi bir dersin öğrenim çıktısında sağlanamayan genel başarı ortalaması ile ilgili olarak öğretim elemanının bu konuda yapacağı düzenleme açıklanır. Bu evraklar sınav poşetine konmadan sınav soruları ile birlikte Bölüm Başkanlıklarına teslim edilir. Bölüm Başkanlıkları öğretim elemanı tarafından kendilerine teslim edilen bu evrakları ara sınav, final/bütünleme sınavı ve diğer sınavların bitiş tarihinden itibaren en geç bir ay içerisinde ilgili birimin Dekanlıklarına/Müdürlüklerine teslim ederler.

Sınav Puanının Belirlenmesi

Madde 6 - (1) Yönetmeliğin 11. maddesinde açıklanan her bir sınav 100 (yüz) puan üzerinden ölçülür ve dersin öğretim elemanı tarafından yapılan sınav sonuçları 100 (yüz) puan üzerinden sayısal puan ile gösterilir.

Ham Başarı Notunun (HBN) Belirlenmesi

Madde 7 - (1) Bir dersin HBN'si, o dersin yarıyıl/yıl içi etkinliği puanının, bu yönergede belirlenen katkı yüzdesi ile çarpılıp, final veya bütünleme sınavlarından aldıkları puanların yine bu yönergede belirlenen katkı yüzdesi ile çarpılıp toplanması ile aşağıda gösterilen eşitlik çerçevesinde bulunur.

$$\text{HBN} = [(\text{YY/YİEP} * \text{YY/YİEKY}) + (\text{F/BSP} * \text{F/BSKY})]$$

(2) Bir dersin yarıyıl/yıl içi etkinliği değerlendirmesi ara sınav, kısa sınav, ödev, proje, vaka analizi, seminer, laboratuvar çalışması, arazi çalışması, uygulama vb. araçlarla yapılır. Yarıyıl/yıl içi etkinliği puanının hesaplanmasına katılan ara sınav, kısa sınav, ödev, proje vb. araçların her biri 100 puan üzerinden ölçülür. Bunların puanlarının yarıyıl/yıl içi etkinliği puanına katkı yüzdesinin toplamı daima 100 dür. Ara sınav puanının katkı yüzdesi 20 den az olamaz. Bu katkı yüzdesini dersin

öğretim elemanı kendisi belirler. Buna yönelik örnek bir hesaplama EK-1’de verilmiştir.

(3) Bir dersin yarıyıl/yıl içi etkinliği puanının hesaplanmasında kullanılacak ara sınav, kısa sınav, seminer, proje, ödev vb. araçların nelerden ibaret olduğu, bunların sayısı ve katkı yüzdeleri her eğitim öğretim yılı başından 15 gün önce ilgili öğretim elemanı tarafından ders bilgi paketinde gösterilir.

(4) Yarıyıl/yıl içi etkinliği olarak en az bir ara sınav yapılır. Staj, Bitirme Projesi, Araştırma Projesi, Uygulama, Seminer, Stüdyo vb. dersler için ara sınav yapılması zorunlu değildir. Ancak bu gibi dersler için yarıyıl/yıl içi etkinliği puanının hesaplanmasında ödev, proje, sunum vb diğer araçlardan en az birinden yararlanır. Dersin öğretim elemanı dersin durumuna göre yarıyıl/yıl içi etkinliği puanının belirlenmesi işlemine ara sınava ek olarak, kısa sınav, ödev, proje, sunum vb. araçları da katabilir.

(5) Derslerin ara sınav programı, ara sınavların akademik takvimde yer alan başlangıç tarihinden en geç 15 gün önce ilgili birimlerin yönetimlerinde belirlenir ve ilan edilir.

(6) Bir dersin yarıyıl/yıl içi etkinliklerinden alınan puanın katkı yüzdesi yarıyılık program uygulanan birimlerde %40, final veya bütünleme sınavından aldıkları puanının katkı yüzdesi ise % 60’dır. Yıllık program uygulanan birimlerde ise yarıyıl/yıl içi etkinliklerinden alınan puanın katkı yüzdesi %30, final veya bütünleme sınavından aldıkları puanının katkı yüzdesi ise % 70’dir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Esaslar

Değerlendirme Sisteminin belirlenmesi

Madde 8 - (1) Bu yönergede belirtilen Üniversite bünyesindeki birimlerde, öğrencilerin sınav notlarının değerlendirilmesinde, Mutlak Değerlendirme Sistemi ve/veya Bağlı Değerlendirme Sistemlerinden biri uygulanır.

(2) Tek ders sınavı, intibak sınavı, muafiyet sınavı ve ek sınavlar ile öğrenci sayısının 20 den daha az olduğu derslerdeki sınavlarda **Mutlak Değerlendirme Sistemi uygulanır**. Bunların dışındaki durumlarda öğrencilerin başarı notunun hesaplanmasında **Bağlı Değerlendirme Sistemi** uygulanır. Özel durumu olan derslerde (Yönergenin 14. Maddesinin 2. bendinde açıklanmıştır) hangi değerlendirme sisteminin kullanılacağına, ilgili birimin kurulu karar verir.

Notların Hesaplanması ve Arşivlenmesi

MADDE 9 - (1) Bu Yönerge kapsamındaki tüm birimlerde, her iki değerlendirme sisteminde notların hesaplanmasına ilişkin işlemler **Öğrenci İşleri Otomasyon Sistemi** ile yapılır. **Öğrenci İşleri Otomasyon Sistemine** girilen notlara ilişkin tüm verilerin güvenli şekilde yedeklenerek saklanmasından ilgili birimler sorumludur.

Öğretim Elemanlarının Sorumluluğu

MADDE 10 - (1) Dersin sorumlu öğretim elemanları, öğrencilerinin devam durumu ve sınavlardan aldıkları notları Üniversite tarafından ilan edilen süreler içinde **Öğrenci İşleri Otomasyon Sistemine** girilmesinden, ilânından ve gerekli düzeltmelerin yapılmasından sorumludur.

Devamsız Öğrencilerin Durumu

MADDE 11 - (1) Devamsız öğrenciler, Final ve Bütünleme sınavlarına giremezler. Bu öğrencilere **F** harf notu verilerek başarısız sayılırlar.

Final/Bütünleme Sınavlarına Girmeyen Öğrenciler

MADDE 12 - (1) Final veya bütünleme sınavına girme hakkı bulunmasına rağmen bu sınavlara girmeyen öğrencilerin yarıyıl/yıl içi etkinlikleri puanı değerlendirilmez. Final veya

bütünleme sınavına girmedikleri dersten 0 (sıfır) puan alırlar. Bu öğrencilere **FF** harf notu verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Mutlak Değerlendirme Sistemi (MDS)**

Değerlendirme Yöntemi

MADDE 13 - (1) MDS’de bir öğrencinin başarısı, öğrencinin ait olduğu gruptaki diğer öğrencilerin başarısından bağımsız olarak, sınavına girdiği dersten aldığı notun değerine göre belirlenir.

Harf Notlarının Hesaplanması

MADDE 14 - (1) Öğrencilerin HBN'leri **Tablo 1’de** gösterilen "mutlak aralıklar"a göre başarı notu olarak harfli notlara çevrilir. MDS uygulanan tüm derslerde bu tablo kullanılır. MDS’de küsuratlı HBN’ler en yakın tam sayıya yuvarlanır (örneğin; 0,01...0,49 alt tam sayıya; 0,50...0,99 üst tam sayıya).

Tablo 1. Mutlak Değerlendirme Sisteminde HBN aralıklarının Harf notu karşılıkları

Mutlak Değerlendirme Sistemindeki Not Aralıkları	Başarı Notu	Harf Notu Karşılığı	AKTS Notu	Açıklaması
$88 \leq \text{HBN} \leq 100$	4.00	AA	A	Mükemmel
$80 \leq \text{HBN} \leq 87$	3.50	BA	B	Çok İyi
$73 \leq \text{HBN} \leq 79$	3.00	BB	C	İyi
$66 \leq \text{HBN} \leq 72$	2.50	CB	D	Orta
$60 \leq \text{HBN} \leq 65$	2.00	CC	E	Yeterli
$55 \leq \text{HBN} \leq 59$	1.50	DC	-	Şartlı başarılı veya başarısız
$50 \leq \text{HBN} \leq 54$	1.00	DD	-	Şartlı başarılı veya başarısız
$0 \leq \text{HBN} \leq 49$	0.00	FF	FX	Sınavda başarısız
0	0.00	F	F	Devamsız başarısız
$60 \leq \text{HBN} \leq 100$	-	G	-	Geçer (Kredisiz derslerde başarılı)
$0 \leq \text{HBN} \leq 59$	-	K	-	Kalır (Kredisiz derslerde başarısız)
-	-	M	-	Muaf (Derecelendirme dışı)

(2) Yapısı gereği bağıl değerlendirmeye uygun olmadığı ilgili birimin kurul kararı ile belirlenen Staj, Bitirme Projesi, Araştırma Projesi, Uygulama, Seminer, Stüdyo vb. ders ve etkinlikler için MDS uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Bağıl Değerlendirme Sistemi (BDS)**

Değerlendirme Yöntemi

MADDE 15 - (1) BDS, bir öğrencinin başarısını mutlak standartlara göre değil, öğrencinin ait olduğu grubun genel başarısına göre ölçmeyi hedefleyen istatistik temelli bir yöntemdir. Bu sistemde bir notun, grubun genel HBN ortalamasından artan yönde uzaklaşması başarının artması, azalan yönde uzaklaşması ise başarının azalması olarak değerlendirilir.

BDS ile ilgili Kısıtlar

Madde 16 - (1) BDS'nin başarısı bakımından aşağıdaki kısıtlar uygulanır:

Bağlı Değerlendirmeye Katma Notu Alt Sınırı (BDKNAS): İstatistiksel değerlendirmeye (dersin not ortalamasının ve standart sapmasının hesaplanmasına) katılan notların **HBN** cinsinden alt sınırını ifade eder. Bu not, Üniversitemizdeki bütün birimler için **15** olarak alınır. 15'in altındaki notlar bağlı değerlendirmeye katılmaz

Final/Bütünleme Sınavı Puanı Alt Sınırı (F/BSPAS): Öğrencilerin bir dersten doğrudan veya şartlı geçebilmeleri için, yarıyıl/yıl içi etkinlik puanlarına bakılmaksızın final veya bütünleme sınavından Fakülte ve Yüksekokullarda 100 tam puan üzerinden **en az 30** puan, Meslek Yüksek Okullarında 100 tam puan üzerinden **en az 25** puan almaları gerekir. Yıllık program uygulanan birimlerde bu alt sınır, ilgili birimin kurul kararı ile 40 puana kadar yükseltilebilir. Final veya Bütünleme sınavından bu sınır değerlerin altında puan alan öğrenciler FF harf notu olarak o dersten başarısız olurlar.

Başarı Notu Alt Sınırı (BNAS): Bu sınır, **en düşük şartlı geçer notun** BDS'deki alt sınırını ifade eder. Üniversitemizde BDS uygulanan tüm dersler için alt sınır not **40**'tır. HBN'si **40**'ın altında kalan öğrenciler doğrudan FF olarak başarısız olurlar.

Harf Notlarının Hesaplanması

MADDE 17 - (1) Bağlı değerlendirme sisteminde **HBN** değerlerinin harf notlarına çevrilmesinde aşağıdaki formüller kullanılır:

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N}, \quad \sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \mu)^2}{N}}, \quad T = \left[\left(\frac{X_i - \mu}{\sigma} \right) \times 10 \right] + 50$$

Burada;

N: Değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı,

X_i: Değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN'si,

μ: Değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN'sinin ortalaması,

σ: Değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN'sinin standart sapması,

T: Değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN'sinin dönüştürüldüğü skordur.

(2) Standart sapmaya ilişkin alt sınır değer "8" dir. Ancak, bu sınır değer senato kararıyla en fazla "10" değerine kadar yükseltilebilir. Standart sapma değerinin 12'den fazla olması durumunda ise, **BDS** hesaplamasında bu değer "12" olarak alınır.

(3) BDS'de öncelikle bağlı değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı (N) ve standart sapma (σ) değerine bakılır. N < 20 veya σ < 8 olması durumunda **Tablo 1**'deki sabit aralıklar kullanılarak Mutlak Değerlendirme yapılır. N ≥ 20 ve 8 ≤ σ ≤ 12 ise **Tablo 2**'de yer alan ortalama ve standart sapmaya bağlı değişken aralıklar kullanılarak **Tablo 3**'deki T skorlarına göre Bağlı Değerlendirme yapılır ve harf notları verilir.

Tablo 2. HBNO'ya bağlı olarak ders başarı düzeyleri

DERSTEKİ BAŞARI DÜZEYİ	HBNO ARALIĞI
Mükemmel	70,00 - 100
Çok İyi	62,50 - 69,99
İyi	57,50 - 62,49
Ortanın Üstü	52,50 - 57,49
Orta	47,50 - 52,49
Zayıf	42,50 - 47,49
Kötü	0,00 - 42,49

(4) **HBN**'lerin ortalaması dikkate alınarak, öğrencilerin performansına göre dersteki başarı düzeyi, kötü, zayıf, orta, ortanın üstü, iyi, çok iyi ve mükemmel şeklinde yedi düzey olarak belirlenmiştir.

(5) Bütünleme sınavı harf notları final sınavında oluşan aralıklara göre belirlenir.

(6) Bir dersin birden fazla gruba ayrılarak aynı öğretim elemanı tarafından verilmesi durumunda gruplar birlikte değerlendirilir, farklı öğretim elemanı tarafından veriliyorsa farklı değerlendirilir.

(7) Bir öğretim elemanı tarafından verilen aynı dersin I. ve II. öğretim sınıfları, dersler birlikte veriliyorsa birlikte değerlendirilir, ayrı veriliyorsa ayrı ayrı değerlendirilir.

(8) Maddi hata vb. nedenlerle final/bütünleme sınavı sonucu ilgili birim **Yönetim Kurulu Kararı** ile değişen öğrencilerin başarı notunun değerlendirilmesinde dersin final sınavında uygulanan not aralıkları kullanılır.

(9) Bir dersteki sınıfın başarı düzeyi **MÜKEMMEL** ise ($70 \leq \text{HBNO} \leq 100$) o dersin değerlendirilmesinde **BDS** uygulanmaz. Öğrencilerin **HBN**'lerinin harf ve 4'lük sistemdeki karşılıkları tablo 1'de verilen esaslara göre **MDS** ile belirlenir.

Tablo 3. T skorları tablosu

DERSTEKİ BAŞARI DÜZEYİ	HBNO ARALIĞI	AA	BA	BB	CB	CC	DC	DD	FF
Çok İyi	69,99	100	60,99	55,99	50,99	45,99	40,99	35,99	30,99
	62,50	61	56	51	46	41	36	31	0
İyi	62,49	100	62,99	57,99	52,99	47,99	42,99	37,99	32,99
	57,50	63	58	53	48	43	38	33	0
Ortanın Üstü	57,49	100	64,99	59,99	54,99	49,99	44,99	39,99	34,99
	52,50	65	60	55	50	45	40	35	0
Orta	52,49	100	66,99	61,99	56,99	51,99	46,99	41,99	36,99
	47,50	67	62	57	52	47	42	37	0
Zayıf	47,49	100	68,99	63,99	58,99	53,99	48,99	43,99	38,99
	42,50	69	64	59	54	49	44	39	0
Kötü	42,49	100	70,99	65,99	60,99	55,99	50,99	45,99	40,99
	0,00	71	66	61	56	51	46	41	0

ALTINCI BÖLÜM
Diğer Hükümler

Yürürlük

MADDE 18 - (1) Bu yönergenin esasları, Senatoda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 - (1) Bu Yönergenin esaslarını Selçuk Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergenin yürürlüğe girdiği Senato toplantısının	
Tarihi	Sayısı
10/11/2016	216-267
Yönergede değişiklik yapan Yönergelerin yürürlüğe girdiği Senato toplantılarının	
Tarihi	Sayısı
12/01/2017	2017-04

NOT: Yönergenin 4., 7., 12. Ve 16 maddeleri değiştirilmiştir.